
Mondelinge vragen aan het College van Nijmegen tijdens de besluitronde van 8 juli 2026

Betreft: integrale ontwerpogave Thermenplein en visualisatie Romeins verleden

Twee weken geleden stelde Stadspartij Nijmegen samen met CDA en VVD vragen over de vondst van het grootste Romeinse badhuis van Nederland. Het college verzekerde ons dat het Thermenplein en de bebouwing aan dat plein integraal worden ontworpen, conform het amendement *Maxima Cum Laude* uit 2021. De technische antwoorden die wij daarna ontvingen, schetsen een heel ander beeld.

Juist blok 4, het gebouw dat bóven op het Romeinse badhuis verrijst en waarop ons amendement zich nadrukkelijk richtte, is al definitief ontworpen en bijna vergund. De gepubliceerde impressies laten een modern gebouw zien waarin de Romeinse geschiedenis als inspiratiebron nauwelijks is terug te herkennen. Ondertussen zijn het plein, de archeologische inpassing en de kunst een sluitstuk in plaats van een samenspel.

Dat is niet integraal ontwerpen. Dat is opnieuw: eerst het gebouw tekenen en vergunnen, dan graven, en daarna pas kijken of en hoe er nog wat van ruim tweeduizend jaar geschiedenis nog op of tussen past. Precies voor die klassieke Nijmeegse werkwijze waarschuwde de raad in 2021. En nu ligt hier niet zomaar wat archeologie. Hier ligt de eerste stad van Nederland én het grootste Romeinse badhuis dat ooit in ons land is gevonden.

En terwijl Nijmegen en de regio juist investeren in kennis en samenwerking om het Romeinse verleden zichtbaar en beleefbaar te maken, blijkt die expertise bij deze ontwerpogave niet te zijn benut.

Daarom hebben wij vier actuele vragen aan het college.

1. Kan het college uitleggen hoe de huidige werkwijze zich verhoudt tot de door de raad gewenste integrale ontwerpbenadering, terwijl uit de technische beantwoording blijkt dat de architectuur grotendeels is afgerond en de verbeelding van het Romeinse verleden op het plein en hooguit via een kunsttoepassing op het gebouw pas ná de ontwerpogave van het gebouw wordt uitgewerkt?
2. Op welke wijze heeft het college er gedurende het ontwerpproces concreet op toegezien dat het Beeldkwaliteitsplan met daarin verwerkt het amendement *Maxima Cum Laude* daadwerkelijk als uitgangspunt werd gehanteerd bij het ontwerp van blok 4? En hoe verklaart het college dat de door de raad gevraagde samenhang tussen architectuur en Romeins verleden in het vrijwel vergunde ontwerp nauwelijks herkenbaar is?
3. De gemeente Nijmegen en de regio investeren zelf in kennis en samenwerking om het Romeinse verleden beter zichtbaar en beleefbaar te maken en dragen bij aan de bijzondere leerstoel Geschiedenis van Nijmegen, het Kenniscentrum Romeins Nederland en het Programmteam Romeinen in Gelderland. Waarom is juist deze kennis en expertise niet benut bij de integrale ontwerpogave voor deze uitzonderlijke Romeinse locatie? En is het college het met ons eens dat daarmee een belangrijke kans is gemist om de door de raad gevraagde integraliteit en ambitie in het ontwerpproces te versterken?
4. Is het college bereid te onderzoeken of, gelet op de uitzonderlijke archeologische vondst en voor zover juridisch en planologisch nog mogelijk, een stap terug kan worden gezet in het ontwerp- en vergunningstraject om alsnog tot de integrale ontwerpogave voor gebouw én plein te komen waartoe de raad in 2021 heeft besloten?